

Hvordan får vi større effekt av tapsforebyggende arbeid?

- Et eksempel på målretta strategier og positive effekter
- Noen utfordringer fra arbeidsgruppa for FKT

Samarbeid med Nordland Reindriftsamer

- felles arbeidsgruppe om tapsforebyggende tiltak mot rowiltskader
- felles mål er å øke produksjonen i reindriften i Nordland, og i denne settinga gjennom reduserte rowiltsuttap
- oppnå så mye som mulig innafor handlingsrommet med FKT-midlene

Eksempel fra Røssåga sitje på målretta strategier og positive effekter

- Tømmer beiteområdene når de drar på vinterbeite
- Setter bukkeflokken i gjerde under kalvinga

Videre arbeid med tapsforebyggende tiltak

- diskusjon om «etablerte» tiltak som har vært bruk siste årene – bør noe endres/justeres,
- eller er det helt nye tiltak som bør prøves?

Gode reindriftsfaglige avgjørelser er viktige

- hovedfokus på å gjøre gode reindriftsfaglige avgjørelser
- FKT-tilskuddene kan brukes til iverksetting av ekstratiltak/kostnadskrevenende justeringer av drifta slik at man taper færre dyr
- utgangspunktet ikke er hvordan man ukritisk kan tilpasse seg alle aktuelle tiltak som vi kan finansiere
- Kan FKT-tiltak være kostnadsdrivende? Koster det mer enn det smaker?

Distriktstilpasning

- ulik praksis og ulike prioriteringer rundt omkring i Nordland.
- mange kopierer ofte fjorårets søknad.
- det søkes på veldig mye uten at det prioriteres tydelig.
- nye ideer er bra – fokus på reelle tapsreducerende effekter.
- viktig at næringa synliggjør behov og ønsker i søknadene, og i dialog med oss. Hvilket handlingsrom trenger man gjennom året?
- det er ikke meninga at alle tiltak skal være relevant for alle reineiere

Økt selvstyre og forenkling?

- Fylkesmannen skal «bidra til en effektiv og kunnskapsbasert forvaltning av reindriften, samt bidra til at distriktsstyrene videreutvikler eget selvstyre i hht. reindriftsloven».
- Kan flere tiltak med fordel koordineres gjennom distrikt eller større siidagrupper?
- Intensiv gjeting i kalvinga
- Samling for å «tømme» et beiteområde
- Tidlig slakting av kalv
- Andre tiltak?

Rådgivning

- fraværet av rådgivningstjeneste i reindriffta, sammenlignet med landbruket
- prosjektrådgiver med FKT-fokus?
- driftsrelaterte tema, hvilke FKT-tiltak er aktuelle, hvordan man kan måle effektene av FKT-tiltak etc
- målet er å bruke tiltak (og tilskudd) mest mulig målretta
- Andre delvis lignende prosjekt
  - Næring og rowilt i Finnmark
  - Dyr i drift i Troms
  - Plankonsulent i Nord-Trøndelag reinbeiteområde

Fôring av rein

- vinterfôring vs. fôring i kalvingstida – forskjeller, men også likheter og felles utfordringer/sammenhenger
- næringa rapporterer om veldig gode tapsforebyggende effekter.
  - bedre kontroll, mulig å være tettere på flokken
  - lettere å drive kantgjeting og å jage bort rovdyr, dokumentere tap
  - mulig å styre områdebruken
  - økte gjeteressurser i en utsatt periode, koordinere gjeteressurser i distriktet/siidaen
  - kondisjon
  - fôringsvant om beitekriser skulle oppstå
  - mulighet for tiltak i distrikt om ikke har andre alternativer til beiteområder andre steder

Fôring av rein

- flere potensielle ulemper – påpekes fra næringa, diskusjoner i arbeidsgruppa
  - overstyrer reinens naturlige atferd
  - om våren – uheldig for pregingstida?
  - reduserer reinens beiteegenskaper
  - slitasje på bakken eller endre vegetasjonssammensetninga der fôringa blir gjennomført – nedtramping, fôrspill og økt gjødsling
  - sykdom og smittepress?
  - NRL og LMDs politiske syn er at fôring skal forbeholdes krisesituasjoner
  - omdømme
  - kostnadskrevenne med stor egenandel
- Stimulerer ordningen til mer fôring uten at fôringen er nødvendig?

Tidligslakt av kalv

- Hva er målet med tiltaket? Å hente ut mer produksjon i stede for å tape dyr til rowilt.
- Tiltaket er mer egna for enkelte enn for andre – f.eks. flokkstruktur, driftsmønster etc.
- Hva er potensialet i Nordland?
- Differensierte satser, evt. egen pott til dekking av helikopterbruk?